

**Tweemaandelijks magazine
rond de Michacursus**

September 2010, nr 1

Eindredactie:

Carla van der Vlist

Tjirk van der Ziel

vragen@michacursus.nl

MICHA CURSUS

GOED EN RECHT DOEN

www.michacursus.nl

Op 31 oktober 2007 werd tijdens een manifestatie in Zwolle de allereerste **Michacursus** gelanceerd. Deze vloeit voort uit de Micha Campagne, die als doel heeft christenen wereldwijd te verenigen om armoede te bestrijden opdat deze wereld een rechtvaardiger wereld zou worden. De Michacursus is ontwikkeld door een samenwerkingsverband van Tear, Stichting Present, Kerk in Actie en Inspirit Media.

Inmiddels bestaat de Michacursus bijna drie jaar. In die periode hebben **meer dan drieduizend mensen** de cursus gevolgd en zo kennis gemaakt met de thema's recht en goed doen, voor de medemens en voor de schepping.

Van diverse kanten blijkt er veel vraag te zijn naar het uitwisselen en delen van kennis en ervaringen, met name rond de invulling van de praktijkdag. Om die reden zal de Micha-organisatie elke twee maanden een **E-magazine** uitbrengen.

Op die wijze ontstaat een breed netwerk van cursusleiders en (oud-)deelnemers die elkaar kunnen ondersteunen.

INHOUD van dit nummer

**Nieuwe instructieavonden
Michacursus in najaar 2010 ..... 2**

**Nieuwe plannen rond de
Michacursus in 2010/1011 ..... 3**

**Minisymposium 'Groene
Kerk' met de Michacursus
op 4 juni op de CHE in Ede 3**

Micha-onderzoeksprojecten 4

**Michacursus in de praktijk
met ervaringen vanuit
Koudekerke, Culemborg
en Drachten 5**

**Speciale Kerkenpakket voor
de Michazondag 10 oktober 9**

Michacursus in de media 10

Nieuwe instructieavonden Michacursus in najaar 2010

De Michacursus is een middel voor kerken en diaconieën in Nederland om gemeenteleden te stimuleren tot een diaconale en duurzamere levenshouding. Tijdens zeven bijeenkomsten gaan de deelnemers met elkaar in gesprek, en ontdekken samen wat ze kunnen betekenen voor hun naaste(n) en voor de schepping. Voor de deelnemers en de begeleiders is er kant en klaar materiaal beschikbaar, met veel voorbeeld, tips en videobeelden.

Voor diakenen, kerkelijk kaderleden, aankomende cursusleiders en andere belangstellenden worden komend najaar weer regionale instructieavonden georganiseerd. Er is altijd wel een bijeenkomst bij u in de buurt.

Tijdens deze avonden wordt informatie gegeven over de visie en de opzet van de Michacursus, hoe deze plaatselijk zelfstandig kan worden georganiseerd, en wordt instructie gegeven voor het begeleiden van een cursus.

De **instructieavonden** zijn:

<i>23 september</i>	Wezep
<i>28 september</i>	Groningen
<i>11 oktober</i>	Arnhem
<i>7 oktober</i>	Borne
<i>26 oktober</i>	Alphen
<i>2 november</i>	Beilen
<i>9 november</i>	Ridderkerk
<i>16 november</i>	Sneek
<i>17 november</i>	Zwolle
<i>18 november</i>	Haarlem
<i>7 december</i>	Huizen
<i>8 december</i>	Dordrecht

Klik [hier](#) om u op te geven

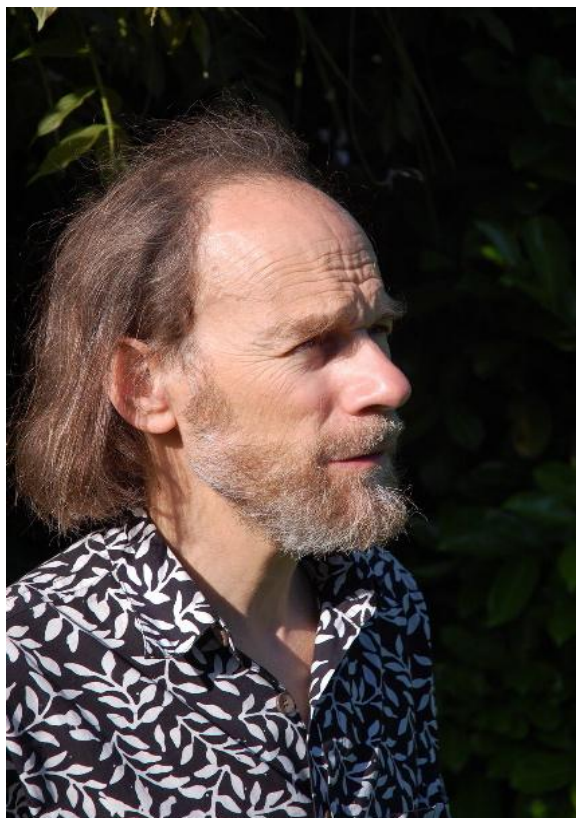

Nieuwe plannen Michacursus

De ontwikkelingen rond de Michacursus staan niet stil. Na de gewijzigde herdruk begin 2010 - die goed aanslaat - wil de organisatie enkele nieuwe producten gaan ontwikkelen. Zo zal komend najaar **Micha Basic** worden gelanceerd, een instapcursus voor kerken en groepen die aandacht willen geven aan sociale gerechtigheid en ecologische duurzaamheid, maar niet in staat zijn een cursus te volgen. Het is een **kort programma** die erg handig is te gebruiken op gemeente-avonden, kerkenraadsdagen, huisbezoeken en bijbelstudiekringen. Het materiaal bestaat uit artikelen en diverse werkvormen en is gratis te downloaden via de website.

Verder komt in het najaar 2011 van een geheel nieuw product op de markt: **Micha Young**. Om de grote thema's van de cursus voor jongeren toegankelijker te maken, is gekozen voor een eigentijdse, uitnodigende vorm die dankzij moderne media **aansluit bij de hedendaagse jongerencultuur**. Het bijzondere van dit nieuwe concept, dat overigens de komende maanden nog verder moet worden uitgewerkt, is dat deelnemers veel kunnen experimenteren. Op die manier ontdekken ze wat hun hart raakt, waar hun drijfveren liggen én wat ze zelf kunnen bijdragen aan een rechtvaardigere wereld. *Micha Young* zal worden ontwikkeld met een aantal jongerenorganisaties met veel kennis en ervaring; te denken valt aan Youth for Christ, Time to Turn en de NBG.

Minisymposium 'Groene Kerk' met Michacursus 4 juni in Ede

Prof. Michael Northcott

Aan de Christelijke Hogeschool Ede werd op 4 juni het minisymposium **'Hoe groen is de kerk'?** gehouden, georganiseerd door Tear samen met het Christelijk Ecologisch Netwerk en Kerk & Milieu. De middag was de afronding van een campagne waarin kerken werden uitgedaagd iets te doen aan duurzaamheid, van Max Havelaarkoffie tot zonnepanelen, van voedselbanken tot het schoonmaken van parken. **Deze zaken komen in de Michacursus ook aan de orde.** Vijf kerken kregen een plaquette overhandigd, waarmee ze aangeven in theologie en praktijk 'groener' te willen worden. Hoofdgast Michael Northcott, hoogleraar ethiek aan de universiteit van Edinburgh en auteur van het boek *'A Moral Climate'*, ging in op de gevolgen van ons handelen voor natuur en mens. Aan de hand van praktijkvoorbeelden liet hij zien hoe de kerk een rol kan spelen in het bewustwordingsproces in kerken. Klik [hier](#) voor meer info.

Micha-onderzoeksprojecten

Tijdens het minisymposium in Ede presenteerden twee studenten van de CHE de resultaten van hun beide onderzoeksprojecten naar de mate van duurzaamheid in Nederlandse kerken. Zij voerden hun onderzoek afgelopen voorjaar uit in opdracht van de Micha-organisatie.

Het onderzoek van **Atze Veenstra** ging in op de vraag of de cursus de deelnemers daadwerkelijk toerust om in de eigen omgeving diaconaal actief te zijn. Daartoe onderzocht hij eerst de bijbelse onderbouwing van diaconaat. Hieruit kwam naar voren dat diaconaat gestoeld is op vier pijlers: God, ikzelf, de ander, de praktijk. Als één van deze pijlers ontbreekt, dan is diaconaal handelen uit balans en ligt de focus te veel op de praktijk of op jezelf.

Daarna analyseerde Veenstra de Michacursus aan de hand van de vier pijlers. Hieruit bleek dat de cursus nadrukkelijk aandacht geeft aan diaconaat dichtbij, maar dat de bijbelse onderbouwing nog beter kan. Vervolgens voerde hij een praktijk-onderzoek uit onder een aantal deelnemers.

Een van de belangrijkste zaken die naar voren kwam was dat men zich vooral toegerust voelde op het terrein van diaconaat dichtbij.

Als aanbeveling gaf Veenstra stof voor vervolgonderzoek. Zo zou gekeken moeten worden of er ruimte is voor een cursus die is opgebouwd rond de vier pijlers. Deze maakt meer gebruik van beeldmateriaal en biedt meer experimenteerruimte. Deze aanbeveling komt overeen met de al langer bestaande behoefte van de Micha-organisatie om een meer interactieve en dynamischer cursus te ontwikkelen, zoals de jongerenversie van de cursus, *Micha Young*.

Het onderzoek van **Paul Esveld** werd uitgevoerd in samenwerking met en opdracht van Kerk in Actie, één van de partners van de Michacursus. De hoofdvraag luidde: In hoeverre heeft er een gedragsverandering op het gebied van 'goed en recht doen' tijdens de Michacursus plaatsgevonden, en in hoeverre is deze duurzaam gebleken, een half jaar of langer, nadat men de Michacursus gevolgd heeft?

Vervolgens legde Esveld een aantal oud-deelnemers een vragenlijst voor. Wat opvalt is dat men zich inderdaad inzet voor een duurzame samenleving en levensstijl. Wel werd regelmatig toegevoegd dat men op deze manier ook met de naaste rekening houdt. Bijvoorbeeld, door het kopen van fairtrade en biologisch/ecologische producten zet men zich in voor een duurzamer leven, maar daarmee ook voor een beter leven voor mensen op deze aarde, dichtbij en ver weg.

Ook het energieverbruik speelt een rol: men gaat bewuster om met het verbruik van gas, water en elektra, wat enerzijds een gunstig effect heeft op de eigen portemonnee, maar ook omdat het beter is voor het milieu. De ondervraagden geven daarbij ook eerlijk toe dat veranderen lastig is. Door gemakzucht (auto in plaats van de fiets), weinig tijd, en niet te vergeten het budget, vinden zij het moeilijker om de veranderingen helemaal eigen te maken en daarmee ook structureel duurzaam.

De conclusie is dat de Michacursus mensen inderdaad aanzet om hun steentje bij te dragen aan een betere en duurzamere wereld voor mens en milieu.

Het voordeel van de cursus blijkt dat het samen ergens voor gaan stimulerend en aansporend werkt om daadwerkelijk de voorgenomen veranderingen door te zetten.

Michacursus in de praktijk

Hoe werkt nu eigenlijk de Michacursus? Wat zijn de ervaringen van de deelnemers en wat kunnen anderen ervan leren? Hieronder volgen drie korte verslagen van groepen die de cursus hebben gevolgd en hun bevindingen en ideeën graag met anderen willen delen.

De Michacursus in Koudekerke

Op zaterdag 13 maart zijn zes mensen van onze gemeente en drie van de Wijngaard bezig geweest met het opruimen van zwerfvuil langs de Breeweg. Dit was in het kader van de Michacursus, die we dit jaar voor de tweede keer hebben georganiseerd. Deze cursus draait om gerechtigheid, omzien naar de medemens dichtbij en ver weg, eerlijke handel, duurzaamheid. In overleg met de gemeente Veere is gekozen voor dit project. De gemeente had overigens zelf ook al een zwerfvuilactie georganiseerd, samen met basisscholen.

Als vervolg op de Michacursus willen we een Michawerkgroep oprichten. Er is al belangstelling bij de deelnemers.

Deze werkgroep zal enkele malen per jaar bijeen komen en nadenken over mogelijke activiteiten die de gemeente stimuleren om praktisch bezig te zijn. Zo heeft de kerkenraad de Michacursisten gevraagd mee te denken over duurzame maatregelen in het kerkgebouw.

De Michacursus in Culemborg

Dit voorjaar zijn we in de wijkgroepen Lanxmeer en De Hond bezig geweest met de Michacursus. Zeven avonden lang hebben we gesproken en nagedacht over de opdracht om al gelovigen 'goed en recht te doen' (Micha 6:8). Een korte impressie.

De Michacursus begon met een schokkende video over misstanden in de wereld waarin we leven: de ene helft van de wereld gaat ten onder aan honger, tekorten en uitsluiting: in de 'derde wereld' maar ook dicht bij huis. Terwijl een ander (klein) deel van de wereld, waarin wij toevallig leven, leidt aan kwalen en ziektes die het gevolg zijn van overdaad, ongezonde leefstijlen en overconsumptie.

Als christenen hebben we hier vaak best wel weet van, maar doen we net alsof dit niets met ons geloof te maken heeft.

Dat is eigenlijk heel raar, omdat de Bijbel vol staat met duidelijke uitspraken van God over hoe Hij wil dat wij leven.

In de Michacursus hebben wij nagedacht hoe we dit praktisch kunnen maken aan de hand van de volgende vragen: Welke gaven en talenten heeft God jou gegeven? Welke nood in de wereld 'raakt' jou? En: hoe kunnen we in onze praktische leefstijlen stoppen met uitbuiting en onderdrukking van onze broeders en zusters in de derde wereld en onnodige vernietiging van Gods schepping?

En ook: hoe kunnen we mensen ver weg en dichtbij helpen zonder dat wij hen passief en afhankelijk maken? Naast pittige gesprekken (bijv. over 'de minste van mijn broeders' in Matt 25) kwam er gaandeweg in de cursus een uitwisseling op gang van tips voor duurzame producten en weinig benutte manieren voor energiebesparing.

Daarnaast hebben we als kring op zaterdag 8 mei een 'praktijkdag' gedaan. We hebben met zeven kringleden een eenoudergezin geholpen, waar door gezondheidsproblemen veel mis is. Met z'n allen hebben we hier in korte tijd behoorlijk veel kunnen doen. Bij aankomst stonden de berging en de schuur zo vol dat we geen vloer konden zien (zeker kniehoog) en was de tuin een groot onkruidtapijt. Een volle ochtend - en drie volle busladingen - later waren schuur, berging en tuin weer helemaal schoon en klaar voor gebruik.

Ondertussen had een van de kringleden een mooi gesprek met de gastvrouw (en heeft ook met haar gebeden) en hebben twee andere gemeenteleden een uitstapje gemaakt met de - schattige! - kinderen uit het gezin. Ze waren allemaal erg blij met onze aandacht en inzet. Na afloop hebben we samen een broodje gegeten in een schone keuken. De schoonmaak geeft haar en de kinderen in ieder geval een mooie impuls om er wat van te maken; en om van het voorjaar en de zomer te genieten!

De Michacursus en de praktijkdag hebben ons aan het denken gezet.

Eigenlijk is het best heel mooi om zo samen als kring ons geloof concreet handen en voeten te geven. Het voelt als een nieuwe (her)ontdekking van een belangrijk aspect van gemeentezijn. Wat ons betreft: wordt vervolgd!

De Michacursus in Drachten

Gezocht:

12 mensen die niet bang zijn om hun levensstijl te veranderen.

12 mensen die niet in de eerste plaats op zoek zijn naar de meest comfortabele manier om hun leven door te brengen tot het tijd is om naar de hemel te gaan.

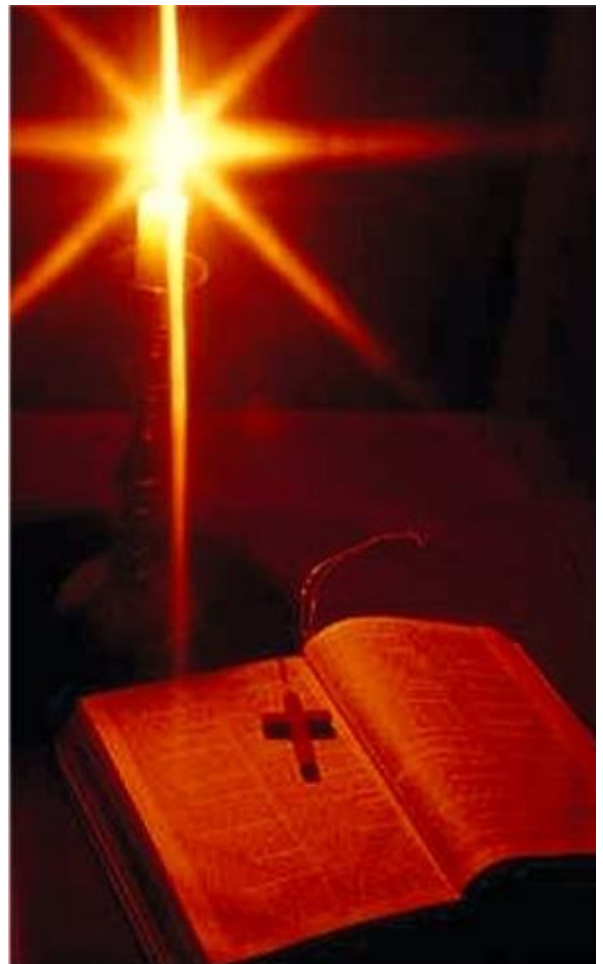
12 mensen die op zoek zijn naar de gerechtigheid van God in een gebroken en complexe wereld.

Sinds dit seizoen heeft het Bethel Onderwijs Programma (BOP) er de 'geheimzinnige' Michacursus bij gekregen. Maar vanwaar de geheimzinnigheid en wat houdt de cursus eigenlijk in?

De leiders van de cursus, Jeroen en Lenneke Keuning, waren vooraf expres wat geheimzinnig.

Lenneke: "We wilden mensen tot nadenken stemmen. Op die manier hoopten we dat degenen die geraakt werden zich aan zouden melden. De opgave zou dan geen automatisme zijn om aan een cursus mee te doen, maar juist een bewuste keuze." Deze keuze is er één om mee op reis te gaan. Om te leren God te dienen, meer om de armen te geven, en om beter met het milieu om te gaan. "Het doel van de cursus is toenemende bewustwording bij mensen. Dat de deelnemers zich persoonlijk verantwoordelijk gaan voelen voor bepaalde dingen. We stoppen er dan mee problemen op de overheid of hulporganisaties af te schuiven, maar leren zelf verantwoordelijk te zijn. Wij, als naaste en rentmeester hier op aarde. We moeten leren in actie te komen."

Die actie kan inhouden dat we bewuster inkopen doen. Maar ook dat we leren te geven om armoede en het aidsprobleem.

Lenneke: "We leren een licht in de wereld te zijn. En dat is niet alleen goed voor ons persoonlijk. Ook voor de kerk, alle christenen in Nederland en in de wereld. Maken we nou echt een verschil als het om deze dingen (armoede, mensenrechten, milieu) gaat? Het zou mooi zijn als de kerk relevanter wordt. Dat de kerk er toe doet in deze wereld. Hiervoor moeten we als personen veranderen en leren in te zien wie we zijn, wat we doen en hoe we dat eventueel kunnen veranderen."

De Michacursus is volgens Lenneke lekker confronterend.

Mensen moeten bewust gaan nadenken: wil ik mij laten raken door wat ik om mij heen zie? Eén van de deelnemers is Martin. Na samen met zijn vrouw over een groot deel van de wereld gereisd, gewoond en gewerkt te hebben, volgt hij nu de cursus.

Maar de avonden waren anders dan hij had verwacht. "Toen ik me opgaf voor de cursus dacht ik dat het meer om 'geestelijkere thema's' zou gaan, met een voor je gevoel 'hogere eeuwigheidswaarde'. Teruggekomen van vakantie ben ik het cursusmateriaal gaan lezen. Daar schrok ik eerst wat van. Na de eerste avond was het ijs half gebroken en gaandeweg dit leerproces geniet ik meer en meer van het samen leren dingen te zien en in praktijk te brengen. Wij hebben in diverse minder bedeelde landen in gebieden gewoond waar ook arme mensen leven. Gedurende die periodes is het heel duidelijk dat je een verschil kunt maken. Nu je weer in het Westen leeft sta je niet zo stil bij die dingen. Dat leren we nu wel."

Martin is blij met de cursus: "Het is mooi en het raakte me eigenlijk, dat er bij de Michacursus zo'n persoonlijke touch is, en dat het zoveel warmte uitstraalt."

Maar we werden door Lenneke en Jeroen min of meer gedwongen uit onze comfortzone te stappen. Ik zit daarom nu in een proces iets concreets te zoeken om wat ik aan het leren ben handen en voeten te geven."

Jeroen en Lenneke hoorden over de Michacursus via vrienden die ook bij Serve Afghanistan werkten. Lenneke: "Het leek ons meteen gaaf materiaal om meer mee te doen. Toen kwam plots de vraag of we de Michacursus wilden geven. Toen waren wij verkocht natuurlijk!"

Jeroen en Lenneke overwogen dit jaar de cursus opnieuw te geven. Er is maar plaats voor zo weinig mensen (twaalf) omdat het bij hen thuis gegeven wordt en de deelnemers van te voren samen eten. Gelukkig hoeft Lenneke niet elke keer te koken. De huidige deelnemers werken goed samen om elke avond weer een lekkere maaltijd op tafel te zetten.

Kerkenpakket voor Michazondag

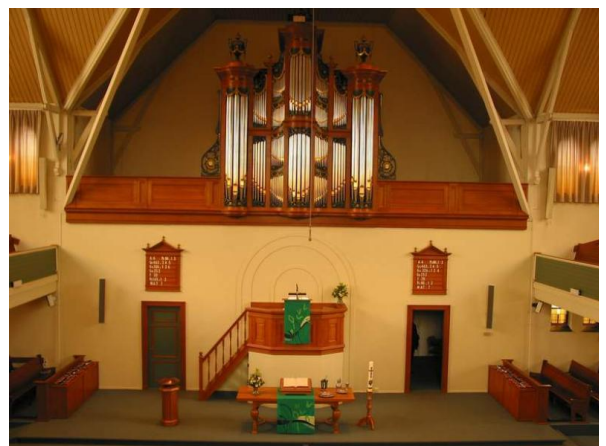
Op 10 oktober 2010 is het **Micha Zondag**. Dit is een kernactiviteit van de Micha Campagne en wordt uitgevoerd door de Evangelische Alliantie. De organisatie roept kerken en christenen wereldwijd op om tijdens de Micha Zondag stil te staan bij armoede en onrecht en daarvoor te bidden. Hoofddoel is meer aandacht te vragen voor de bijbelse boodschap over gerechtigheid.

Het thema van de Micha Zondag is '10-10-'10'. Het thema verwijst naar de bijzondere datum maar ook naar de doelstelling om wereldwijd 100 miljoen christenen te mobiliseren in hun gebed. De inspiratie voor de Micha Zondag komt onder andere uit **Galaten 2:10: "Onze enige verplichting was dat we de armen ondersteunden, en dat is ook precies waarvoor ik mij heb ingezet"**.

De bedoeling is dat kerken uit de volle breedte van christelijk Nederland op deze zondag de dienst of viering wijden aan het thema armoede. De organisatie reikt gemeenten informatie aan om de kerkdienst invulling te geven. Het streven is een deelname van driehonderd kerken met ongeveer in totaal vijftigduizend gemeenteleden, die tegelijkertijd zullen bidden voor armoede ver weg en dichtbij.

U kunt de campagne steunen door uw handafdruk te geven als statement tegen armoede en onrecht. De verzamelde handafdrukken vormen het bewijs dat christenen in Nederland onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn! U kunt ook een digitale handafdruk achterlaten op www.michacampagne.nl.

Voor meer informatie en bestellingen van het kerkenpakket, klik [hier](#).

Michacursus verbindt mensen

In Delft hadden ze de Michacursus al een jaar op het oog. De eerste 'Micha-ervaring' dit voorjaar was een ontdekkingstocht met vijftien gemeenteleden, komend uit vier verschillende wijkgemeenten, een evangelische gemeente en een ABC gemeente. Deze brede aanpak heeft de Michacursus extra 'schwung' gegeven.

'De Michacursus is een prachtig middel om het diaconaal bewust-zijn onder gemeenteleden te stimuleren', zegt Tonny van den Berge. Hij is betrokken bij een protestantse wijkgemeente in Delft en organiseerde de cursus samen met de diaconaal consulente. 'Van diakenen mag verwacht worden dat ze diaconaal bewust-zijn, maar dat is niet genoeg. Ook gemeenteleden kun je stimuleren tot een diaconale levensstijl.' Dat is gelukt met deze eerste groep en hij hoopt dat er nieuwe groepen gevormd zullen worden. Er hebben zich al deelnemers gemeld om daarbij te helpen.

'Tijdens de Michacursus ontdek je hoe je zelf, door goed en recht te doen aan anderen en door je zorg voor de schepping, verschil kunt maken', vertelt Tonny. 'Dit gaf mij meer zicht op de behoeften van gewone mensen die dringend behoefte hebben aan een naaste. Omdat je vaak druk bent met je werk kom je aan dit soort wezenlijke contacten meestal niet toe.'

Je naaste is iemand die je, zoals één van de deelnemers het verwoordde, 'niet zelf uitkiest, maar tegenkomt op je weg'. De spannende vraag is dan óf je helpt en hoe je helpt. Daarnaast vindt Tonny het 'rentmeesterschap' intrigerend. Deze invalshoek mag wat hem betreft nog steviger bijbels onderbouwd worden in de Michacursus.

Maaltijd

In Delft heeft men de nieuwe druk van de Michacursusmap gebruikt. Tijdens zeven bijeenkomsten werden diverse thema's besproken. De gesprekken over een duurzame levensstijl bleken taaier te zijn dan de vraag hoe je je inzet voor je naaste. Wel werd er volop over duurzaamheid gediscussieerd. En bij de start van elke avond werd er geëxperimenteerd met en gesmuld van een - meestal vegetarische - fair-trade maaltijd. De maaltijden zorgden ervoor dat de groep een hechte groep werd. Dit was nodig om allerlei mondiale problemen open te kunnen bespreken en verlammende gevoelens over de klimaatveranderingen en de kloof tussen arm en rijk te lijf te gaan. Het besef groeide dat een druppel op een gloeiende plaat er toe doet.

Praktijkdag

Een scharniermoment in de Michacursus is de praktijkdag. De deelnemers gaan dan verkennen hoe ze een concrete bijdrage kunnen leveren aan de zorg voor mensen of voor het behoud van een leefbare aarde. In Delft was de praktijkdag het hoogtepunt. Na vier bijeenkomsten van bezinning, gesprek en reflectie koos men ervoor betrokken te zijn bij mensen in een woon-zorgcentrum voor ouderen. Een gebouw waar velen normaal vooral langs fietsen. Met een aantal ouderen werden aan

een fleurig gevulde tafel bloemstukken gemaakt.

Anderen gingen als maatje van een oudere in een rolstoel op stap naar een tuincentrum. Er is niet alleen veel gelachen, zeker toen ze een stortbui over zich heen kregen, maar er werden ook levensverhalen gedeeld. Je hoorde in één middag een hele wereldgeschiedenis voorbij komen, en dat vanuit het perspectief van inspirerende

zeer oude ouderen. Ook deelnemers van de

Projectleiding Michacursus

De Michacursus kan door plaatselijke gemeenten zelfstandig worden georganiseerd en heeft als doel gemeenteleden te stimuleren tot een diaconale en duurzame levenshouding. Ruim 250 groepen hebben de Michacursus al gevolgd.

De cursus is begin 2010 vernieuwd. Het materiaal is compacter dan de eerste druk en er zijn meer werkvormen en filmpjes beschikbaar.

Informatie: www.michacursus.nl

Michacursus die van te voren 'niets' hadden met ouderen waren geraakt.

'After Micha'

Moet je je inzet voor 'goed en recht doen' baseren op milleniumdoelen? Die spannende vraag stelde Harry Oldersma, deelnemer vanuit de ABC-kerk in Delft (behoorend tot de Alliantie van Baptisten en CAMA-gemeenten). Dankzij de

Michacursus beseft hij beter dat eerst dat christen-zijn in deze tijd veel te maken heeft met wie je bent en welke keuzen je maakt in je dagelijks leven. Er is behoefte aan meer bijbelse bezinning op de thema's. Maar het gaat ook om gewoon 'doen', zoals een van deelnemers opmerkte in haar evaluatieformulier. Breng het geleerde maar dagelijks in praktijk.

Tijdens de laatste avond heeft iedereen het boek van ds. Jaap van der Windt 'Niet meer dan eerlijk' cadeau gekregen voor verdere bezinning. De behoefte aan een 'After Micha' is er ook. De diaconie gaat een nieuwe Michacursus organiseren. Deze zal niet wijkgebonden worden opgezet, maar in samenwerking met andere kerken in Delft. De contacten die er waren, hebben door de Michacursus een mooie impuls gekregen. Ook de deelnemers zullen het vuurtje van 'Micha' doorgeven. Hun drive is groot volgens Tonny van den Berge: 'In onze stad wordt aandacht voor gerechtigheid een vanzelfsprekendheid.' •

Carla van der Vlist

projectmanager Kerk in Actie Binnenland

Tijdens de praktijkdag gingen cursisten als maatje van een oudere in een rolstoel op stap naar een tuincentrum.